

BIBSAM-konsortiet

verksamhetsberättelse 2010

National Library
of Sweden

Innehållsförteckning

INLEDNING	2
STYRGRUPPEN	3
CENTRALISERINGSPROCESSEN	5
EKONOMISK REDOVISNING	7
PROJEKT	10
EXTERNA PROJEKT BIDRAG	10
INTERNA PROJEKT RELATERADE TILL LICENSVERKSAMHETEN.....	10
<i>Fullmakt</i>	10
<i>Ny webbplatsform</i>	10
<i>Tillgänglighet</i>	10
<i>Metadata</i>	11
KONFERENSER OCH KURSER	13
KONFERENSDELTAGANDE	13
KONSORTIEDAGARNA	13
KURSER INOM E-RESURSORMÅRÅDET	14
AVSLUTNING OCH FRAMÅTBlickKANDE	15
BILAGOR	16
BILAGA 1. KOMPLETT ÖVERSIKT ÖVER BIBSAM-KONSORTIETS AVTALSOMSÄTTNING UNDER PERIODEN 2008-2010 I SEK.....	16
BILAGA 2. KOMPLETT ÖVERSIKT ÖVER BIBSAM-KONSORTIETS AVTALSOMSÄTTNING UNDER PERIODEN 2008-2010 I RESPEKTIVE ORIGINALVALUTA.....	20

Inledning

2010 har på många sätt varit ett exceptionellt år med anledning av de stora omförhandlingarna med Elsevier, Sage, Springer, Thomson Reuters och Wiley-Blackwell, vilkas omsättning motsvarar drygt 60 % av konsortiets totala omsättning.

Att göra en separat och mer detaljerad verksamhetsberättelse för BIBSAM-konsortiet kändes därför extra relevant i år. Men främst har den gjorts för att öka de deltagande institutionerna insyn i det arbete som bedrivs och som förhoppningsvis är av stort intresse då verksamheten omsätter drygt 225 miljoner kronor!

Anna Lundén, samordnare Kungliga biblioteket
enligt uppdrag från Styrgruppen för nationella licenser för e-resurser

Kjell Jonsson, ordförande Styrgruppen för nationella licenser för e-resurser

Styrgruppen

Styrgruppen för nationella licenser för e-resurser formerades i slutet av 2008 och består av sju ledamöter utsedda av SUHF och en ledamot som utses av KB som representant för specialbiblioteken. Under 2010 har styrgruppen haft fyra möten (i januari, april, september och november). För närvarande består gruppen av följande ledamöter:

- Christer Björklund, Karolinska Institutet
- Jette Guldborg, Malmö högskola
- Ulf Göranson, Uppsala universitet
- Kjell Jonsson, Umeå universitet (ordförande)
- Peter Lindgren, Högskolan i Halmstad
- Birgitta Sandstedt, Väg- och Transportforskningsinstitutet
- Annika Sverrung, Chalmers
- Catta Torhell, Högskolan i Borås
- Gunilla Herdenberg, KB, Nationell samverkan
- Samordnaren för BIBSAM-konsortiet, KB (ständigt adjungerad medlem och sekreterare)

Följande områden har upptagit största delen av styrgruppens arbete under 2010:

- Förhandlingsstrategier. Styrgruppen har spelat en aktiv roll och haft ett tydligt inflytande gällande beslut kring förhandlingar med bl.a. Elsevier, Springer och Taylor & Francis. Licensarbetarna på KB och KIB upplever sig ha stor nytta av styrgruppen genom att använda styrgruppen ("the Steering Committee") som både hot och muta i förhandlingarna med förlagen, vilket är en medveten strategi för att svara upp mot förlagens många gånger väldigt hierarkiska organisationer.
- Open Access-kopplingen till licensverksamheten. Arbetet tillsammans med styrgruppen för OpenAccess.se intensifierades och ledde till att styrgruppen prioriterade att i fortsatta förhandlingar fokusera på rätten till parallellpublicering, rabatt på publiceringsavgifter, samt att upprätta en pilotlicens med ett OA-förlag (en slags medlemskapsmodell) inför 2012.
- Målgruppsdiskussion. En konsekvensanalys har genomförts om att utvidgas konsortiets målgrupp. Styrgruppen rekommenderar att öppna upp BIBSAM-konsortiet även för statliga myndigheter och forskningsinstitut. KB förväntas kunna ta ett formellt beslut angående detta inför 2012 års avtalstecknande.
- Projektbidrag. Styrgruppen har utvärderat 2011 års projektansökningar inom e-resursområdet.
- KB:s utvidgade uppdrag. Styrgruppen har informerats om och kommit med synpunkter på KB:s plan för det utvidgade uppdraget för hela den offentligt finansierade bibliotekssektorn.

För att ge styrgruppen en bättre orientering om licensverksamheten i både stort och smått är ambitionen att under varje möte avsätta 15 minuter för ett specifikt tema. Under 2010 har följande teman redovisats:

- Nya avtal, hur gör man?
- Centrala avtal i SFX

2010 års självvärdering av styrgruppens arbete sammanfattades på följande sätt: *Gruppen anser att man håller sig inom ramen för uppdraget, men ser generellt mer självkritiskt på sin roll efter två års arbete. Förbättrad kommunikation är ett område som bör prioriteras högt under 2011.*

Inför styrgruppens fortsatta arbete under 2011 har nedanstående handlingsplan upprättats:

- Förbättra kommunikationsformerna
- Öka konsortiemedlemmarnas inflytande
- Söka kontakt med andra (nordiska) konsortiers styrgrupper, delta i ICOLC-konferenser
- Öka kontakten med OA-styrgruppen och planera för gemensamt möte under hösten 2011

Centraliseringsprocessen

Beslut om att påbörja en centraliseringsprocess togs av styrgruppen i september 2009 vilket innebar att den tidigare distribuerade modellen (som härstammade från ansvarsbibliotekssystemet) där vissa bibliotek ansvarade för avtal inom sina specifika ämnesområden ska upphöra. Processen skulle bestå av tre huvudsteg: *avveckling* (dvs. successivt överförande av GUB, KTHB och SUB:s avtal till KB), *integrering* (dvs. formaliserat samarbete med KIB för avtal inom medicin och omvårdnad) och *utveckling* för att effektivisera och förbättra licensverksamheten och central aktivering av konsortiets e-resurser i stort för de deltagande institutionerna.

Nedanstående sex avtal har under 2010 tagits över från GUB, KTHB och SUB och omförhandlats av KB inför 2011.

Avtal	Handläggande institution
Association of Computing Machinery (ACM)	KTHB
American Institute of Physics (AIP)	KTHB
Columbia International Affairs Online (CIAO)	GUB
Compendex	KTHB
Institute of Physics (IOP)	KTHB
Kluwer Law	SUB

Medelsbidrag för avtalsadministration har under 2010 betalats ut på total 592 000 kr (för fördelning per lärosäte se nedanstående tabell). Under 2011 återstår att flytta över American Psychological Association och Karnov från GUB och SUB. KTHB fortsätter att administrera vissa avtal (IEEE, Inspec, Reaxys, Referex, SciFinder) under konsortienamnet TGV/SUTL eftersom de inte uppfyller alla BIBSAM-principerna.

Medelsbidrag för avtalsadministration 2010	Bidrag tkr
Medicin / Karolinska Institutet Universitetsbiblioteket	472
Teknik o. grundvetenskaper / Kungl. tekniska högskolans bibliotek	80
Samhällsvetenskap / Göteborgs universitetsbibliotek	20
Juridik / Stockholms universitetsbibliotek	20
Totalt:	592

KIB fortsätter att bedriva licensverksamhet med fokus på medicin och omvårdnad. Den pågående integreringsprocessen har inneburit att tre s.k. integreringsmöten (i mars, augusti och november) har hållits mellan licensarbetare på KB och KIB. Under dessa möten har man bl.a. arbetat för att effektivisera administrativa rutiner och diskuterat de avtalsprinciper som ofta ifrågasätts av förlagen, t.ex. arkivrättigheter och avhoppsmöjlighet under pågående avtal. Under den intensiva omförhandlingsperioden mellan september och december 2010 deltog en representant från KIB i KB:s veckovisa arbetsmöten för att hålla en ännu mer kontinuerlig kontakt angående ny- och omförhandlingar.

KIB har en referensgrupp för medicin och omvårdnad som har haft två träffar under 2010 (i april och november). Under aprilmötet diskuterades framförallt e-böcker med utgångspunkt från JISC *national e-books observatory project*. Novmebermötet ägnades åt konsortiets avtalsprinciper som nu är tio år gamla. Är de fortfarande aktuella? Finns det principer som skulle behövas lägga till? Under mötena inkom också önskemål om nya produkter samt informerades om rådande förhandlingsläge.

Referensgruppen består av:

Pia Bagge, Läkemedelsverket

Martin Borg, Högskolan i Borås

Colm Doyle, Lunds universitet

Kristina Nilsson, Göteborgs universitet

Maria Nyman, Umeå universitet

Gunilla Sundström, Uppsala universitet

Eva Sofia Svensson, Linköpings universitet

För att få en samlad bild över alla inköp konsortiet gör från ett och samma förlag och för att minska avtalsadministrationen påbörjades under 2010 ett arbete med att upprätta s.k. paraplyavtal. Avtal med produkter från samma förlag har omförhandlats gemensamt och förts samman i paraplyavtal. Det gäller CellPress (från Elsevier), SpringerProtocols (från Springer) och Wiley (som köpt upp Blackwell), vilka tidigare administrerats av KIB men som från och med 2011 administreras av KB i formen av paraplyavtal.

De viktigaste informationskanalerna är fortsatt Upphandlingslistan (mailinglista med för närvarande 251 mottagare) och konsortiets webbplats <http://www.kb.se/bibliotek/centrala-avtal/>. Under våren fanns planer på att skapa en helt ny gemensam webbplattform, men det fick på grund av både tids- och pengabrist skjutas på framtiden. Läs mer om webbplattformprojektet på s. 10.

Ekonomisk redovisning

Här följer tabeller som visar BIBSAM-konsortiets omsättning ur olika perspektiv under perioden 2008-2010.

Tabell 1. Konsortiets totala omsättning inklusive delsummer för handläggande institution.

	2008	2009	2010
Summa	189 955 201 kr	235 881 588 kr	225 769 549 kr
KB	150 739 612 kr	187 067 080 kr	178 328 820 kr
KIB	17 839 240 kr	19 788 783 kr	19 314 437 kr
KTHB	13 596 810 kr	21 713 572 kr	20 788 527 kr
GUB	3 284 045 kr	4 204 389 kr	3 802 261 kr
SUB	4 495 494 kr	3 107 763 kr	3 535 505 kr

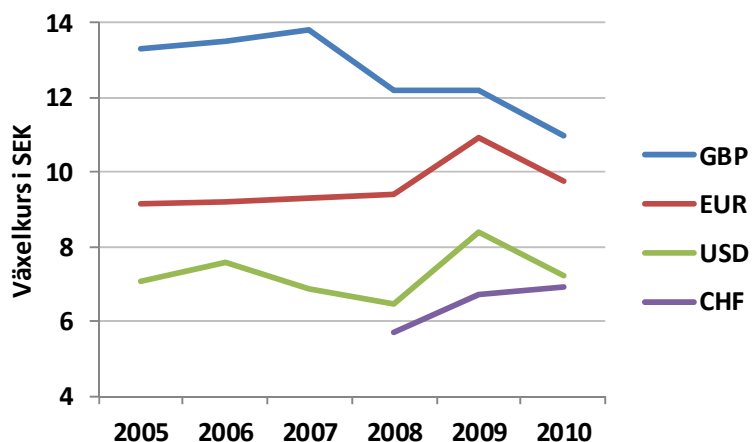
Tabell 2. Respektive valutagrups andel i SEK av den totala omsättningen.

	2008	2009	2010
EUR	107 857 279 kr	170 724 559 kr	161 920 786 kr
USD	39 445 284 kr	35 704 882 kr	34 474 211 kr
GBP	31 165 319 kr	19 401 393 kr	18 799 146 kr
SEK	9 976 100 kr	8 614 308 kr	9 029 448 kr
CHF	1 511 218 kr	1 436 445 kr	1 545 957 kr
Summa	189 955 201 kr	235 881 588 kr	225 769 549 kr

Tabell 3. Respektive valutagrups procentuella andel av den totala omsättningen.

	2008	2009	2010
EUR	57%	72%	72%
USD	21%	15%	15%
GBP	16%	8%	8%
SEK	5%	4%	4%
CHF	1%	1%	1%

Diagram 1. Medelvärde av växelkurser 2005-2010. Medelvärde är framtaget genom att dela den sammanlagda summan i SEK för respektive valuta med det sammanlagda ursprungsvärdet för respektive valutagrupp. När fakturorna betalades under våren 2009 var den svenska kronan svag, vilket resulterade i en dramatisk prisökning för avtalen i euro och dollar. Den svenska kronan hämtade sig dock under 2010.

Tabell 4. De 10 största avtalen - omsättning SEK (se Bilaga 1 och Bilaga 2 för komplett översikt i SEK och originalvaluta).

Nr	Avtal	2008	2009	2010
1.	Elsevier	84 793 525 kr	103 147 988 kr	98 142 692 kr
2.	Wiley	26 825 004 kr	31 825 934 kr	30 100 465 kr
3.	Springer	16 486 926 kr	20 262 528 kr	18 820 483 kr
4.	Thomson Reuters WoK	8 668 219 kr	11 672 811 kr	10 658 263 kr
5.	Nature Publishing	6 255 186 kr	8 423 843 kr	8 195 437 kr
6.	Sage Publications	7 485 933 kr	7 912 746 kr	7 714 856 kr
7.	American Chemical Society	3 183 098 kr	4 323 461 kr	4 053 413 kr
8.	American Psychological Association	3 104 079 kr	4 128 824 kr	3 743 620 kr
9.	ProQuest	2 983 177 kr	4 016 436 kr	3 741 457 kr
10.	Institute of Physics	2 288 802 kr	2 655 423 kr	2 513 675 kr

Tabell 5. De 10 största avtalen - antal deltagande institutioner.

Nr	Avtal	2008	2009	2010
1.	Nationalencyklopedin	52	53	51
2.	Retriever (Mediearkivet + Bolagsinfo)	45	45	45
3.	Elsevier	40	42	41
4.	Encyclopaedia Britannica	40	40	40
5.	Thomson Reuters WoK	36	38	37
6.	Oxford databases	39	40	36
7.	ProQuest inkl. CSA-databaserna	34	35	36
8.	Wiley	30	30	34
9.	Digitala kartbiblioteket	33	34	33
10.	Springer	30	31	31

Tabell 6. De 10 högst betalande institutionerna.

Nr	Institution	2008	2009	2010
1.	Lunds universitet	15 501 802 kr	19 114 269 kr	17 878 806 kr
2.	Uppsala universitet	13 673 415 kr	16 937 001 kr	16 366 450 kr
3.	Karolinska institutet	13 146 786 kr	16 096 622 kr	15 103 215 kr
4.	Göteborgs universitet	12 781 520 kr	15 543 184 kr	14 839 099 kr
5.	Kungl. Tekniska högskolan	10 543 753 kr	13 030 917 kr	12 563 230 kr
6.	Stockholms universitet	10 669 290 kr	13 230 534 kr	12 502 085 kr
7.	Linköpings universitet	10 394 133 kr	12 603 072 kr	12 073 557 kr
8.	Umeå universitet	9 911 070 kr	12 164 024 kr	11 344 347 kr
9.	Chalmers tekniska högskola	9 090 017 kr	11 420 802 kr	10 762 666 kr
10.	Sveriges lantbruksuniversitet	7 552 058 kr	9 319 643 kr	8 772 762 kr

Tabell 7. Nya produkter för 2011. Summorna är preliminära.

Nr	Avtal	Antal inst.	Prel. summa SEK
1.	Taylor & Francis	19	10 770 717 kr
2.	Informa Health Care Journals	7	2 280 328 kr
3.	Cinahl	27	1 516 364 kr
4.	SPIE	8	1 029 304 kr
5.	De Gruyter	7	626 502 kr
6.	Inderscience	3	553 220 kr
7.	Royal Society Publishing	4	327 246 kr
8.	Emerald eBooks	6	231 447 kr
	Summa		17 335 128 kr

Projekt

Externa projektbidrag

Arbetet med projektbidrag genomfördes enligt den nya modellen med att involvera KB:s expert- och styrgrupper aktivt i arbetet. Följande områden deltog i utlysningen: digitalisering, utveckling i anslutning till Libris, kompetensutveckling, Open Access och nationella licenser för e-resurser. Sista ansökningsdag var den 15 september 2010. Antal inkomna ansökningar var 28 med ett totalt sökt belopp på cirka 10,6 mkr.

Inom området för nationella licenser för e-resurser beviljades bidrag till VTI med 300 000 kr för projektet *E-resurser och beståndsutveckling: en utmaning för mindre forskningsbibliotek: exemplet Statens väg- och transportforskningsinstitut* och till Karolinska Institutet, Universitetsbiblioteket i samarbete med Stockholms universitetsbibliotek med 472 000 kr för projektet *Analysstöd för statistik över användandet av elektroniska resurser*.

Interna projekt relaterade till licensverksamheten

Fullmakt

Under 2010 påbörjades ett arbete med att samla in fullmakter från de deltagande institutionerna. Fullmakten ger KB rätt att företräda de deltagande institutionerna i angelägenheter rörande licensiering av e-resurser. Fullmakten är inte tidsbestämd utan gäller tillsvidare och kan när som helst dras tillbaka av deltagande institution. Ambitionen är också att ett mer detaljerat samarbetsavtal ska upprättas för att tydliggöra parternas roller och ansvar. Detta arbete beräknas kunna slutföras under 2012.

Ny webbplatsform

Sedan BIBSAM-konsortiet började med distribuerad licensverksamhet har information om konsortieavtal funnits på fem olika webbplatser, vilket upplevts som tidsödande och i viss mån förvirrande. Som en del av licensverksamhetens centralisering initierades en teknisk förstudie i mars 2010 för att skaffa underlag för utvecklingen av BIBSAM-konsortiets webb, vilket innebar att en behovskartläggning matchades mot de tekniska lösningar som marknaden erbjuder. Efter kontroll av gällande ramavtal togs närmare kontakt med konsultbyrån NodeOne för webbplatsformen Drupal. Då offerten hamnade på över 300 000 kr fanns inte utrymme i 2010 års budget och projektet blev uppskjutet också för att få tid att internt utreda om en alternativ lösning skulle kunna vara att vidareutveckla t.ex. Biblioteksdatan som sköts av LIBRIS.

I syfte att ändå konsolidera all konsortieinformation på ett ställe har istället konsortiets webbplats under hösten 2010 uppdaterats och förtecknar nu alla nya avtalserbjudanden och löpande avtal alfabetiskt oavsett administrerande bibliotek. Arbetet med att överföra resterande information från GUB, KIB, KTHB och SUB till KB:s nuvarande webbplats fortgår.

Tillgänglighet

I mars 2010 träffades representanter från KB och Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) för att diskutera i vad mån förlag och andra leverantörer av e-resurser tillgodoser de lässvagas (personer med dyslexi och synskadade) behov och om detta behöver regleras mer specifikt i avtalen. Det beslutades att en tillgänglighetsstudie på ett urval (7 stycken) av konsortiets centrala databaser skulle göras av TPB.

Fokus i studien låg på att undersöka om artikeldatabaserna är tillgängliga för lässvaga som använder kompensatoriska hjälpmedel, vilket bl.a. kräver att pdf-filerna är öppna och att html-version av fulltexten finns. Resultaten var överlag positiva. Rapporten *Läsa artiklar i artikeldatabaser med kompensatoriska hjälpmedel*. Tor Ghai, Talboks- och

punktskriftsbiblioteket (februari 2011) finns att läsa i sin helhet på:

http://www.kb.se/Dokument/Bibliotek/utredn_rapporter/2011/rappfouhjalpm1102.pdf.

De avtalstexter som arbetades fram som resultat av studien och som bör finnas med i framtida avtal lyder:

"Reading impaired Authorized Users may use Braille displays, voice synthesizers and other devices to enable use of the Licensed Material."

och

"XX will make commercially reasonable efforts to comply with the Web Content Accessibility Guidelines 1.0 published by the Web Accessibility Initiative of the World Wide Web Consortium (W3C)."

Metadata

Under UKSG-konferensen 12-14 april 2010 genomfördes en inventering av möjligheten att få tillgång till metadata och fulltexter från förlag för hantering och indexering i LIBRIS. Inventeringen inkluderade 12 förlag varav 11 som konsortiet idag har avtal med. Primärt diskuterades metadata på artikelnivå.

Vad undersöktes?

- Vad kan förlagen leverera? (metadata, abstracts, fulltexter)
- Villkor för leverans? (kostnad, avtal)
- En kontaktperson för vidare diskussion efterfrågades.

Våra argument

Bibliotek lägger största delen av sin förvärvsbudget på licenserade e-resurser. Därför behöver biblioteken en bra infrastruktur för synliggörande och tillgängliggörande av dessa e-resurser. En sådan infrastruktur kommer att gynna både bibliotek och förlag eftersom vi har ett gemensamt intresse i att synliggöra vetenskapliga publikationer. Bibliotek kommer i första hand att köpa material från de förlag som kan erbjuda bra infrastruktur. För att bygga denna infrastruktur krävs tillgång till metadata.

Resultat

Undersökningen tyder på goda möjligheter att få tillgång till både metadata och fulltexter (se tabell nedan). Inga tekniska problem för leverans finns. I vissa fall tillkommer dock en arbetskostnad för leverans. Vissa förlag (Springer, Oxford University Press) är mycket positiva och betraktar leverans av data som en självklar del av de avtal vi redan skrivit. Några leverantörer är tveksamma till leverans av fulltext, men ingen utesluter detta. Frågan behöver diskuteras vidare med dessa förlag. Endast ett förlag, Elsevier, krävde ersättning för leverans av metadata och/eller fulltext utöver nuvarande licens. Detta lyckades vi dock förhandla bort i förhandlingarnas slutskede. Några förlag ställde sig positiva till att inom kort leverera data till LIBRIS för tekniska tester.

Förlag	Metadata	Fulltext	Kostnad	Testleverans
ACM	Ja	Ja		
Cambridge University Press	Ja	Eventuellt		
De Gruyter	Ja	Ja		
Elsevier	Ja	Ja	Ev. licenskostnad	Ja
Emerald	Ja	Ja		Ja
IOP	Ja	Ja		Ja
Oxford University Press	Ja	Ja		
Royal Society of Chemistry	Ja	Ja		
SAGE	Ja	Eventuellt		
Springer	Ja	Ja	Arbetskostnad	Ja
Taylor & Francis	Ja	Ja		
Thomson Reuters	Ja	-		

Vid sidan av detta kan tilläggas att Nature Publishing Group samt Project MUSE redan idag tillgängliggör metadata för samtliga artiklar fritt på nätet.

Nedan följer ett exempel på hur en text om metadata i ett avtal bör se ut:

The Publisher shall make reasonable efforts to deliver metadata relating to the Licensed Materials to the National Library of Sweden and Licensee(s) by FTP data feed or by any other means agreed between the parties. The metadata will contain the following fields: article title, journal title, ISSN, article author(s), volume, issue, year, page, publisher and link to full text on the online-platform. The Licensee may load and format the metadata onto the Licensee's server to enable indexing of the Licensed Electronic Material by the Licensee solely for the purpose of enhanced navigation. The Licensee may load the metadata to a secure third party server provided that the Licensee is contractually responsible for the third party. The records will be used for the purpose of increasing discoverability of the Material for the benefit of its Users. Access to the full text will solely be available to Authorized Users on Secure Networks.

Metadataprojektet utvecklades också till att omfatta arbete med [KBART](#) (Knowledge Bases And Related Tools working group). Vi försöker därigenom påverka förlagen till att bli KBART-kompatibla och driver därmed frågan om uppdaterad metadatainformation i länkservrarnas databaser.

Nedan följer ett exempel på hur en text om KBART i ett avtal bör se ut:

Publisher shall provide to link resolvers, A-Z list vendors and The National Library of Sweden every month (or as frequently as required by title changes) a file in KBART compliant format containing the following information for the package - publication title; print and online identifiers; coverage start and end ranges; title URL; embargo information and coverage depth. The recommendations are available at <http://www.uksg.org/kbart/s1/summary>.

Konferenser och kurser

Konferensdeltagande

Att delta i nationella och internationella konferenser är ett ypperligt sätt att aktivt bygga och bredda sitt nätverk. Det är också ett effektivt sätt att träffa många leverantörer och ett viktigt led i en kontinuerlig omvärldsbevakning. Under 2010 har licensarbetarna deltagit i följande konferenser:

- ASA Conference, London 22-23 februari
Årlig konferens för [Association of Subscription Agents & Intermediaries](#).
- UKSG, Edinburgh 12-14 april
Årlig konferens för [UK Serials Group](#) inkl. leverantörsutställning.
- IFLA, Göteborg 9-13 augusti
Årlig konferens för [International Federation of Library Associations and Institutions](#) inkl. leverantörsutställning.
- IGeLU, Ghent 30 augusti - 1 september
Årlig konferens för [International Group of Ex Libris Users](#).
- NORDLIC, Oslo 9-10 september
Årlig träff för representanter från de nordiska konsortierna.
- ICOLC, Amsterdam 4-6 oktober
Årlig konferens för [International Coalition of Library Consortia](#).
- [Frankfurt Book Fair](#), Frankfurt 7 okt
Årlig mässa med leverantörsutställning.
- [Mötesplats Open Access](#), Lund 24-25 november
Årlig konferens om högskolornas vetenskapliga publicering.
- [Online Information](#), London 30 november - 2 december
Årlig konferens och leverantörsutställning.

Konsortiedagarna

Konsortiedagarna ägde rum 18-19 oktober på Karolinska Institutet i Huddinge och lockade ett hundratal deltagare. Programmet innehöll, förutom den årligen återkommande genomgången av status på nya avtal och pågående omförhandlingar, bland annat en demonstration av OpenSource ERM-systemet CORAL, en analys av förlagsbranschen och en presentation av en tillgänglighetsstudie på konsortiets centrala databaser gjord av Talboks- och punktskriftsbiblioteket. Ett tema var Open Access med presentationer från förlag, lärosäten samt Kungliga biblioteket. För första gången fanns även utställare från förlagen på plats. Utvärderingen tyder på att konceptet är framgångsrikt, men Konsortiedagarna i sin nuvarande form kommer att äga rum först våren 2012. Hösten 2011 kommer en separat avtalsgenomgång att hållas.

Kurser inom e-resursområdet

Tillsammans med KB:s utbildningssamordnare har licensarbetarna under 2010 arrangerat två kurser inom ämnesområdet e-resurser:

- [Grundläggande utbildning om databaslicenser och förhandlingsteknik](#) (februari, 161 deltagare). Syftet var att ge en grundläggande genomgång av ett par av de viktigaste momenten inom förvärv av e-resurser: licensavtal, förhandlingsteknik, regelverk och avtalstillämpning.
- [Money Matters: ekonomisk planering och budgetcykler i verkligheten](#) (oktober, 54 deltagare). Syftet var att utifrån både biblioteks- och leverantörsperspektiv ge en översikt över hur ekonomiska strategier, planering och budgetcykler hos bibliotek, förlag och agenter påverkar varandra.

Båda kurserna fick mycket goda utvärderingsresultat och förslag på andra kurser inom e-resursområdet som inkom är bl.a. statistik och förvärv, vilket det planeras för under 2011.

Avslutning och framåtblickande

Trots den arbetsbelastning som de stora omförhandlingarna medförde, vilket innebar att många förnyelseerbjudanden blev klara väldigt sent under 2010 (och vissa inte förrän under 2011) lyckades vi ändå erbjuda konsortiet åtta nya produkter/avtal (se tabell 7 på s.9 för en komplett översikt). För de avtal där vi inte nådde hela vägen kommer nya försök att göras inför 2012, det gäller:

- American Medical Association (AMA), ett samnordiskt projekt
- American Society for Microbiology (ASM)
- Royal Society of Chemistry (RSC)
- Rättsdatabasen Zeteo från Nordstedts juridik

Glädjande är att flera förslag på nya resurser inkommit från både bibliotek och leverantörer, vilka kommer att utvärderas under 2011:

- Berkeley Electronic Press
- Independent Scholarly Publishers Group
- IOS Press
- LWW (Lippincott Williams & Wilkins)
- Norstedts ordböcker
- OA-förlag (t.ex. BMC, Hindawi, PLoS, Springer Open)
- SIS Förlag AB, tjänsten e-nav
- SVAR

För en kontinuerlig uppdatering av denna förteckning håll koll på konsortiets [aktuellsida](#) på webben.

Dessutom ligger vi i startgropparna att börja omförhandla nedanstående avtal inför 2012:

- Cambridge Journals
- CIAO
- Digitala Kartbiblioteket
- Karger
- Kluwer Law
- Nature Journals
- Oxford Journals
- Oxford Databases
- Project Muse
- Taylor & Francis

1 januari 2011 fick KB det utökade uppdraget från regeringen som innebär att KB ska utöva nationell överblick samt främja samverkan och utveckling inom hela biblioteksområdet. För licensverksamhetens del betyder det att möjliga samarbetsprojekt med sjukhusbibliotekens konsortium [EIRA](#) och folkbibliotekens konsortium [KULDA](#) kommer att utforskas. En verkligt intressant framtida utmaning är önskemålet om äkta nationella licenser för hela landets invånare!

Bilagor

Bilaga 1. Komplet översikt över BIBSAM-konsortiets avtalsomsättning under perioden 2008-2010 i SEK

	2008	2009	2010
ACM, Association for Computing Machinery	686 169 kr	904 018 kr	827 961 kr
ACM Digital Library	686 169 kr	904 018 kr	827 961 kr
American Chemical Society	3 183 098 kr	4 323 461 kr	4 053 413 kr
American Chemical Society	3 183 098 kr	4 323 461 kr	4 053 413 kr
American Institute of Physics & American Physical Society			1 515 199 kr
AIP/APS			1 515 199 kr
American Psychological Association	3 104 079 kr	4 128 824 kr	3 743 620 kr
PsycARTICLES	1 291 686 kr	1 751 663 kr	1 613 076 kr
PsycBOOKS	169 409 kr	221 663 kr	196 048 kr
PsycCRITIQUES		34 519 kr	9 824 kr
PsycEXTRA		11 101 kr	30 530 kr
PsycINFO	1 642 984 kr	2 109 879 kr	1 894 142 kr
BMJ Publishing Group	790 970 kr	763 183 kr	888 783 kr
BMJ	790 970 kr	763 183 kr	888 783 kr
Brill Publishing	222 044 kr	256 600 kr	225 403 kr
Brill Journals	222 044 kr	256 600 kr	225 403 kr
London School of Economics	126 581 kr		
IBSS	126 581 kr		
Cambridge University Press	1 554 655 kr	1 607 866 kr	1 630 257 kr
Cambridge Journals Online	1 554 655 kr	1 607 866 kr	1 630 257 kr
CAS - Chemical Abstracts Service		7 301 670 kr	7 073 742 kr
SciFinder		7 301 670 kr	7 073 742 kr
Columbia University Press	53 384 kr	75 565 kr	58 640 kr
CIAO Columbia International Affairs Online	53 384 kr	75 565 kr	58 640 kr

	2008	2009	2010
Elsevier	84 793 525 kr	103 147 988 kr	98 142 692 kr
Cell Press	1 333 981 kr	1 722 995 kr	1 638 522 kr
Compendex	2 142 269 kr	1 052 535 kr	642 402 kr
Crossfire		137 863 kr	
Embase	238 721 kr		
Reaxys			143 150 kr
ScienceDirect Freedom Collection	78 516 771 kr	95 802 786 kr	90 315 536 kr
Scopus	2 561 784 kr	4 431 810 kr	5 403 083 kr
Emerald Group Publishing	1 952 352 kr	2 558 587 kr	2 350 187 kr
Emerald Management Xtra Plus	1 952 352 kr	2 558 587 kr	2 350 187 kr
Encyclopaedia Britannica Ltd	652 481 kr	699 465 kr	608 668 kr
Encyclopaedia Britannica Online	652 481 kr	699 465 kr	608 668 kr
IEEE, Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc.	5 009 162 kr	6 737 015 kr	6 597 045 kr
IEEE	5 009 162 kr	6 737 015 kr	6 597 045 kr
IET, Institution of Engineering and Technology	1 789 260 kr	1 671 525 kr	1 475 354 kr
Inspec	1 789 260 kr	1 671 525 kr	1 475 354 kr
Institute of Physics	2 288 802 kr	2 655 423 kr	2 513 675 kr
IOP Journals	2 288 802 kr	2 655 423 kr	2 513 675 kr
John Wiley & Sons, inc.	26 825 004 kr	31 825 934 kr	30 100 465 kr
Blackwell	13 521 531 kr	16 883 297 kr	15 745 615 kr
Wiley Interscience	12 598 006 kr	14 056 236 kr	13 329 984 kr
Wileys Reference Works och Current Protocols	705 467 kr	886 401 kr	1 024 866 kr
Johns Hopkins University Press	1 538 029 kr	2 182 226 kr	1 863 651 kr
Project MUSE	1 538 029 kr	2 182 226 kr	1 863 651 kr
Karger	1 511 218 kr	1 436 445 kr	1 545 957 kr
Karger	1 511 218 kr	1 436 445 kr	1 545 957 kr
Lantmäteriet	1 039 274 kr	1 036 351 kr	1 021 687 kr
Digitala kartbiblioteket	1 039 274 kr	1 036 351 kr	1 021 687 kr

	2008	2009	2010
Mary Ann Liebert Inc.	322 013 kr	412 039 kr	388 451 kr
Mary Ann Liebert	322 013 kr	412 039 kr	388 451 kr
Nature Publishing	6 255 186 kr	8 423 843 kr	8 195 437 kr
Nature Journals	6 255 186 kr	8 423 843 kr	8 195 437 kr
NE Nationalencyklopedin AB	1 623 020 kr	1 938 348 kr	1 972 977 kr
Nationalencyklopedin	1 623 020 kr	1 938 348 kr	1 972 977 kr
Newsline	2 014 073 kr	1 776 123 kr	1 338 499 kr
AffärsData	1 322 773 kr	1 067 478 kr	1 082 089 kr
PressText	691 300 kr	708 645 kr	256 410 kr
Norstedts Juridik AB	3 054 500 kr	1 527 250 kr	1 813 250 kr
Zeteo	3 054 500 kr	1 527 250 kr	1 813 250 kr
Oxford databases	1 098 393 kr	1 271 738 kr	1 194 757 kr
Oxford Art Online		89 906 kr	62 622 kr
Oxford Dictionary of National Biography Online	56 834 kr	58 728 kr	44 845 kr
Oxford English Dictionary	322 550 kr	333 402 kr	265 822 kr
Oxford Music Online	179 195 kr	95 551 kr	92 023 kr
Oxford Reference Online	239 231 kr	262 341 kr	252 485 kr
Oxford Scholarship Online	300 583 kr	431 810 kr	476 959 kr
Oxford University Press	1 820 203 kr	1 932 385 kr	1 897 964 kr
Oxford Journals	1 820 203 kr	1 932 385 kr	1 897 964 kr
ProQuest	2 983 177 kr	4 016 436 kr	3 741 457 kr
Databaser från CSA	2 747 354 kr	3 616 283 kr	3 391 886 kr
ProQuest Dissertations & Theses	235 823 kr	400 152 kr	349 570 kr
Retriever	749 239 kr	1 003 298 kr	1 376 826 kr
Mediearkivet	749 239 kr	771 717 kr	1 138 304 kr
Retriever BolagsInfo		231 581 kr	238 522 kr

	2008	2009	2010
Sage Publications	7 485 933 kr	7 912 746 kr	7 714 856 kr
SAGE Premier	7 485 933 kr	7 912 746 kr	7 714 856 kr
Springer	16 486 926 kr	19 987 453 kr	18 571 937 kr
Lecture Notes in Computer Science	641 546 kr	720 983 kr	763 014 kr
Online Journals Archive		994 770 kr	807 235 kr
Springer Journals	15 534 909 kr	17 938 143 kr	16 687 168 kr
SpringerMaterials	190 838 kr	214 469 kr	204 078 kr
SpringerProtocols	119 633 kr	119 087 kr	110 443 kr
Terminologicentrum TNC AB	55 000 kr	27 500 kr	32 500 kr
Byggtermbanken	55 000 kr	27 500 kr	32 500 kr
Thieme Medical Publishers	219 231 kr	392 397 kr	387 430 kr
Thieme E-book Library	219 231 kr	392 397 kr	387 430 kr
Thomson Reuters	8 668 219 kr	11 672 811 kr	10 658 263 kr
Karnov		1 305 438 kr	1 473 709 kr
Thomson Faktas Digitala Rättsinformation	1 440 994 kr		
Web of Knowledge	7 227 225 kr	10 367 373 kr	9 184 554 kr
Wolters Kluwers Law & Business		275 075 kr	248 546 kr
Kluwer Law International Journals		275 075 kr	248 546 kr

Bilaga 2. Komplet översikt över BIBSAM-konsortiets avtalsomsättning under perioden 2008-2010 i respektive originalvaluta

		2008	2009	2010
ACM, Association for Computing Machinery		\$103 965	\$106 355	\$115 637
ACM Digital Library	USD	\$103 965	\$106 355	\$115 637
American Chemical Society		\$519 308	\$509 062	\$559 578
American Chemical Society	USD	\$519 308	\$509 062	\$559 578
American Institute of Physics & American Physical Society				\$211 620
AIP/APS	USD			\$211 620
American Psychological Association		\$470 315	\$485 744	\$522 852
PsycARTICLES	USD	\$195 710	\$206 078	\$225 290
PsycBOOKS	USD	\$25 668	\$26 078	\$27 381
PsycCRITIQUES	USD		\$4 061	\$1 372
PsycEXTRA	USD		\$1 306	\$4 264
PsycINFO	USD	\$248 937	\$248 221	\$264 545
BMJ Publishing Group		£60 518	£66 275	£80 597
BMJ	GBP	£60 518	£66 275	£80 597
Brill Publishing		£23 549	£22 710	£23 391
Brill Journals	EUR	£23 549	£22 710	£23 391
London School of Economics		\$19 179		
IBSS	USD	\$19 179		
Cambridge University Press		£130 353	£136 140	£142 489
Cambridge Journals Online	GBP	£130 353	£136 140	£142 489
CAS - Chemical Abstracts Service			680 580 €	730 155 €
SciFinder	EUR		680 580 €	730 155 €
Columbia University Press		\$8 089	\$8 890	\$8 190
CIAO Columbia International Affairs Online	USD	\$8 089	\$8 890	\$8 190

		2008	2009	2010
Elsevier		9 024 364 €	9 490 881 €	10 055 228 €
Cell Press	EUR	141 162 €	161 234 €	169 129 €
Compendex	EUR	225 502 €	95 685 €	66 309 €
Crossfire	EUR		12 850 €	
Embase	EUR	25 155 €		
Reaxys	EUR			14 776 €
ScienceDirect Freedom Collection	EUR	8 360 853 €	8 817 560 €	9 250 797 €
Scopus	EUR	271 692 €	403 552 €	554 217 €
Emerald Group Publishing		£161 660	£196 126	£201 555
Emerald Management Xtra Plus	GBP	£161 660	£196 126	£201 555
Encyclopaedia Britannica Ltd		£52 919	£53 617	£55 931
Encyclopaedia Britannica Online	GBP	£52 919	£53 617	£55 931
IEEE, Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc.		\$758 964	\$792 590	\$921 375
IEEE	USD	\$758 964	\$792 590	\$921 375
IET, Institution of Engineering and Technology		\$271 100	\$196 650	\$206 055
Inspec	USD	\$271 100	\$196 650	\$206 055
Institute of Physics		£180 933	£213 287	£227 946
IOP Journals	GBP	£180 933	£213 287	£227 946
John Wiley & Sons, inc.				
Blackwell	EUR		€ 1 490 667	€ 1 641 724
	GBP	£1 125 856		
Wiley Interscience	EUR		€ 1 310 165	€ 1 375 927
	USD	\$1 885 929		
Wileys Reference Works och Current Protocols	USD	\$106 889	\$111 057	\$143 492
Johns Hopkins University Press		\$248 490	\$253 088	\$259 869
Project MUSE	USD	\$248 490	\$253 088	\$259 869
Karger		SFr. 265 592	SFr. 214 203	SFr. 223 217
Karger	CHF	SFr. 265 592	SFr. 214 203	SFr. 223 217

		2008	2009	2010
Lantmäteriet		1 039 274 kr	1 036 351 kr	1 021 687 kr
Digitala kartbiblioteket	SEK	1 039 274 kr	1 036 351 kr	1 021 687 kr
Mary Ann Liebert Inc.		\$50 002	\$55 110	\$54 253
Mary Ann Liebert	USD	\$50 002	\$55 110	\$54 253
Nature Publishing		658 510 €	725 412 €	803 904 €
Nature Journals	EUR	658 510 €	725 412 €	803 904 €
NE Nationalencyklopedin AB		1 623 020 kr	1 938 348 kr	1 972 977 kr
Nationalencyklopedin	SEK	1 623 020 kr	1 938 348 kr	1 972 977 kr
Newsline		2 014 073 kr	1 776 123 kr	1 338 499 kr
AffärsData	SEK	1 322 773 kr	1 067 478 kr	1 082 089 kr
PressText	SEK	691 300 kr	708 645 kr	256 410 kr
Norstedts Juridik AB		3 054 500	1 527 250	1 813 250
Zeteo	SEK	3 054 500	1 527 250	1 813 250
Oxford databases		£90 436	£104 510	£111 702
Oxford Art Online	GBP		£7 347	£5 754
Oxford Dictionary of National Biography Online	GBP	£4 706	£4 799	£4 121
Oxford English Dictionary	GBP	£26 708	£27 245	£25 472
Oxford Music Online	GBP	£14 127	£7 808	£9 100
Oxford Reference Online	GBP	£19 809	£21 438	£23 201
Oxford Scholarship Online	GBP	£25 086	£35 874	£44 054
Oxford University Press		£147 055	£160 235	£175 523
Oxford Journals	GBP	£147 055	£160 235	£175 523
ProQuest		\$466 426	\$509 737	\$511 714
Databaser från CSA	USD	\$427 553	\$461 670	\$463 689
ProQuest Dissertations & Theses	USD	\$38 873	\$48 067	\$48 025

		2008	2009	2010
Retriever		749 239 kr	1 003 298 kr	1 376 826 kr
Mediearkivet	SEK	749 239 kr	771 717 kr	1 138 304 kr
Retriever BolagsInfo	SEK		231 581 kr	238 522 kr
Sage Publications		£608 118	£661 269	£717 781
SAGE Premier	GBP	£608 118	£661 269	£717 781
Springer			1 878 943 €	1 947 264 €
Lecture Notes in Computer Science	EUR	68 512 €	70 567 €	80 838 €
Online Journals Archive	EUR		93 925 €	82 675 €
Springer Journals	EUR	1 659 557 €	1 656 721 €	1 725 075 €
SpringerMaterials	EUR	20 380 €	20 991 €	21 621 €
SpringerProtocols	USD	\$18 405		
	EUR		11 100 €	11 400 €
Terminologicentrum TNC AB		55 000 kr	27 500 kr	32 500 kr
Byggtermbanken	SEK	55 000 kr	27 500 kr	32 500 kr
Thieme Medical Publishers		23 199 €	36 236 €	37 825 €
Thieme E-book Library	EUR	23 199 €	36 236 €	37 825 €
Thomson Reuters				
Karnov (tidigare Thomson Faktas Digitala Rättsinformation)	SEK	1 440 994	1 305 438 kr	1 473 709 kr
Web of Knowledge	USD	\$1 200 835	\$1 241 453	\$1 263 419
Wolters Kluwers Law & Business			25 639 €	25 655 €
Kluwer Law International Journals	EUR		25 639 €	25 655 €

bibsamkonsortiet@kb.se
www.kb.se/bibliotek/centrala-avtal

